

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Komunike seje načelstva JSDS.

K polemiki v časopisu in spričo
dognanih dejstev podaja načelstvo
JSDS naslednje poročilo o svoji seji
dne 23. marca 1921:

Strankino načelstvo sprejme po-
ročilo s. Antona Kristana glede even-
tualnega sprejetja upraviteljskega
mesta na posestvu nadvojvode Fri-
derika in poročila referentov o na-
ših gospodarskih organizacijah na
znanje ter ugotavlja:

1. S. Anton Kristan je izjavil, da
upraviteljskega mesta na posestvu
nadvojvode Friderika še ni sprejel;
za slučaj, da ga sprejme, odloži s.
A. Kristan, samooobsebi umevno, vsa
v politični stranki mu zaupana me-
sta.

2. Kar se tiče sodelovanja s. A.
Kristana pri strankinih gospodarskih
organizacijah, smatra načelstvo to
vprašanje v prvi vrsti za zadevo do-
tističnih organizacij; s. A. Kristan
upravlja pri nekaterih strankinih go-
spodarskih organizacijah tako vo-
dila mesta, da mu morejo polskati
naslednika, če s. A. Kristan odide
iz Ljubljane, še le na občnih zborih,
potem, ko mu dajo absolutorij.

V Ljubljani, dne 24. marca 1921.

Načelstvo JSDS.

Socijalistična konferenca v Beogradu.

LDU Beograd, 24. marca. Slo-
venski socijalisti, ki so bili z beo-
grajskimi zastopniki na mednarod-
nem socijalističnem kongresu na
Dunaju, kjer je bilo sklenjeno, da se
deluje na zedinjenje vseh socijali-
stičnih strank, ki niso v tretji inter-
nacionali, se ne bodo udeležili kon-
gresa socijalistične skupine Lapče-
viča, ki ho v Beogradu 27. in 28. tm.
Slovenski socijalisti navajajo kot
vzrok svoje odsotnosti ne samo to,
da jih Lapčevićeva skupina ni po-
zvala, naj se udeleži kongresa,
temveč da sinatrajo tudi, da jim je
nemogoče udeležiti se kongresa kot
gosti radi poziva v glasilu »Sociali-
sta«. Pravi, da ta poziv skupine
Lapčevića govori, da ne morejo so-
delovati na kongresu oni, ki niso iz-
stopili iz druge internacionale. Tako
bo ta kongres samo kongres socija-
listov iz Lapčevićeve skupine in ne

kongres ujedinenja vseh socijalistič-
nih delavskih strank, ki niso komu-
nistične.

Tako govori poročilo Dopsnega
Urada. To poročilo pa ni točno, za
kar seveda ni kriv Dopsni Urad, ki
javi pač to, kar dobi iz Beograda in
Zagreba.

Iz naših krogov nam javljajo:

Strankin zbor Socijalistične
stranke v Beogradu se vrši dne 27.
in 28. marca. Načelstvo naše stranke
je sklenilo, da se tega kongresa ude-
ležita kot gosti ss. E. Kristan in R.
Golouh. Udeležba ima informativen
značaj. V raznih listih čitamo, da
pripravljali odbor ni poslal naši
stranki vabila. To ni res. Vabilo je
bilo doposlano tudi naši stranki. Kon-
gres ima namen konstituirati socija-
listično stranko v Srbiji in je bil do-
ločen že pred dunajsko konferenco.

Notranji položaj.

SEJA MINISTRKEGA SVETA.

LDU Beograd, 24. marca. Danes po-
polne je imel ministrski svet sejo, ki je
trajala od 16. do 19. Na tej seji se je raz-
pravljalo o razburjenju, ki je nastalo radi
objave pisma, katerega je poslal demokra-
tski klub ministrskemu predsedniku Nikoli
Pašiću. Na tej seji je bilo prečitano pismo,
poslano od predsednika demokratskega
kluba Ljube Davidovića min. predsed-
niku Nikoli Pašiću, v katerem se obžaluje,
da je vsa zadeva došla v javnost. Na tej
seji ni došlo do nobenega sklepa.

RAZBURJENJE V KLUBIH.

LDU Beograd, 24. marca. Radi tega,
ker je bilo včeraj v »Demokratiji« objav-
ljeno pismo demokratskega kluba, poslano
ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću,
ki vsebuje zahteve demokratov napram
vladi za sprejem sporazuma z jugoslovansko
muslimansko organizacijo, je nastalo
v vseh klubih, ki podpirajo vlado, veliko
razburjenje. Ministrski predsednik Nikola
Pašić je takoj sklical sejo ministrskega
sveta, na kateri se je ugovarilo, da je ob-
java tega pisma poslala položaj vlade.
Min. predsednik Pašić se je posvetoval z
zastopniki muslimanov in samostojne kme-
tijske stranke, da vidi, kaj bi se moglo na-
dalje ukreniti. Po seji ministrskega sveta
so ministri poročali svojim klubom.

SEJA DEMOKRATSKEGA KLUBA.

LDU Beograd, 24. marca. Danes po-
polne je imel demokratski klub sejo, na
kateri je razpravljalo o novem položaju, ki

je nastal radi objave pisma demokratskega
kluba, poslanega min. predsedniku Nikoli
Pašiću. Na tej seji ni došlo do razburjenja
vsega položaja. Razprava je bila odgo-
dena na jutrišnje sejo. Obstoji upanje, da se bo
zadeva rešila mirnim putem.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

LDU Beograd, 24. marca. Danes je
radikalni klub razpravljalo o pismu demo-
kratskega kluba, poslanega vladi. V raz-
pravi so sodelovali Nikola Pašić, dr. Veli-
zar Janković, dr. Marko Trifković in dr.
Milan Srskić. Klub je popolnoma odobril
stališče Nikole Pašića in mu dal proš-
ne roke. Min. predsednik Nikola Pašić bo od-
govoril predsedniku demokratskega kluba
Ljubi Davidoviću s pismom, v katerem bo
obrazložil svoje mišljenje. Minister dr. Ve-
lizar Janković je ob tej priliki poudarjal,
da se mora na vsak način vzdržati spo-
razum, sklenjen z velikimi žrtvami za čim-
prejšnji sprejem ustave. V istem smislu je
govoril tudi minister dr. Marko Trifković.
Dr. Milan Srskić je istotako izrazil mne-
nje, da je treba delati za sporazum z de-
mokrati.

SPORAZUM Z MUSLIMANI OGOŽEN?

Včeraj je min. predsednik Nikola Pa-
šić razpravljalo z zastopniki jugoslovanske
muslimanske organizacije in slovenske sa-
mostojne kmetijske stranke. Poslanca dr.
Spaho in Pucej sta izrazila svojo nezad-
ovoljnost radi vzdrževanja političnega
polaža. V parlamentarnih krogih se trdi,
da se je dr. Spaho izrazil napram prija-

teljem, da more radi tega priti do uknje-
nja sporazuma.

UPANJE VLADE.

LDU Beograd, 24. marca. Klub poslan-
cev slovenske samostojne kmetijske stranke
je imel danes popoldne sejo, na kateri
je razpravljalo o vprašanju preosnove ka-
bineta. Predsednik kluba posl. Pucej bi
imel danes oditi na velikonocne praznike
domov, pa se mu je od merodajne strani
povedalo, naj ostane v Beogradu, ker ob-
stoja upanje, da se bo politični položaj raz-
bistril že pred katoliškimi velikonocnimi
prazniki.

POGAJANJA ZA SPORAZUM.

LDU Beograd, 25. marca. Povsem
verjetno je, da se danes odpravi nespo-
razumljenje, ki je nastalo med demokrati in
radikalci, ker je »Demokratija« objavila
pismo Ljube Davidovića in pa nespo-
razumljenje, ki je nastalo vsled stališča de-
mokratskega kluba v vprašanju sporaza-
ma z muslimani. Ministrski predsednik
Nikola Pašić je včeraj prejel pismo, v ka-
terem izraža Ljuba Davidović svoje obža-
lovanje, da se je pismo objavilo.

NOTRANJJI POLOŽAJ.

LDU Beograd, 25. marca. Na »snočuli
seji ministrskega sveta se je razpravljalo
o tem, na kakšen način bi se razjasnil so-
dani politični položaj. Vsi člani kabine-
ta so naglasili potrebo, da se ta nespo-
razum poravnava, in da se čimprej reši vprašanje
ustave. Ministrski predsednik Pašić je iz-
javil, da bo kot šef radikalne stranke o-
govoril Ljubi Davidoviću na njegovo pismo.
Izjavil je glede tega pisma, da bo vlada
vpoštevala v svojem delovnem progra-
mu zahteve demokratov glede invalidov in
onih, ki so trpeli vsled vojne ter glede
zahtev po podpiranju poljedelstva in obrti.
Te zahteve pa se ne smejo spravljati v
zveze s sporazumom, ki je sklenjen z
muslimani. Tudi vlada teh zahtev od strani
demokratov na noben način ne sprejme
tako, kot nekak ultimatum.

LDU Beograd, 25. marca. Danes do-
poldne je imel Demokratski klub sejo, na
kateri se je razpravljalo o tem, kaj naj se
odgovori ministrskemu predsedniku Pa-
šiću. Parlamentarni krogi so prepričani,
da bo danes prišlo do sporazuma in da bo
danes ukaz o imenovanju novih ministr-
v predložen regentu v podpis.

Nesporazum med demokrati in
radikalci je postal v teku zadnjih
mesecev tako globok, da ga bo prav
teko trajno premostiti. Želja, da
ostanejo na vladi (t. j. pri koritu),
bo sicer nasprotnike še trenutno uje-
dinila, ampak razkol bo grizel in
razjedal obe strani tako dolgo, da
bo prišlo do novih razkolov in no-
vih kriz.

Med demokrati obstojita dve
struji: prva je »prečanska«, druga pa
srbijanska. Prečani so popustili Pa-
šićevi zviti taktiki v dveh glavnih
vprašanjih: v vprašanju agrarne re-
forme in v določitvi državnega na-
ziva (»Jugoslavija« ali »SHS«). Se-
daj jih ne loči od radikalcev nič več:
niti vprašanja svetovnega naziranja,
niti bankokratstvo, niti agrarna re-
forma. Oni so postali v svojem bist-
vu radikalci. To pa zato, da se obdr-
že na vladi.

Srbijanski demokrati, t. j. ne-
kdajši samostalci, imajo pa z radi-
kali stare račune. Zato se ne marajo
kar čez noč ukloniti radikalni koman-
di. Ker pa različnim bankokrat-
skim firmam med njimi velevala nji-
hov denarni interes, da ostanejo pri
koritu za vsako ceno, zato je že
verjetno, da se bode Pašiću posreči-
lo doseči »sporazum«. Trajen ta
sporazum seveda ne bo, ker se bo
tudi in pritajena maščevalnost ved-
no javljala in »spravljene« stranke
vedno klala.

Rusija.

RUSKI ULTIMATUM RUMUNIJ?

LDU Moskva, 25. marca. Ljud-
ski komisar za zunanje posle Čiče-
rin ugovarja v noti, katero je poslal

rumunski vladi, da romunske čete
ob Dnjestrju podpirajo belogardistič-
ne formacije in zahteva zadoščenje
za obstreljevanje Varute južno od
Mohileva po rumunski artiljeriji dne
14. aprila tl.

To je zelo važna vest, ki utegne
biti začetek velikih dogodkov.

FRANCOZJE NA DELU.

LDU Moskva, 25. marca. V Pa-
rizu se je ustanovila družba, ki ima
nalogo vzpostaviti trgovino med
Francijo in Rusijo. Na čelu družbi je
senator Noulens. Blago se bo pošil-
jalo čez Poljsko.

Ta družba je nekam čudna. Mo-
goče je sicer, da so se našli tudi na
Francoskem pametni ljudje, ki uvi-

dejavajo, da je tudi za Francoze naj-
pametnejše, če odnehajo s svojo do-
sedanjo politiko proti Rusiji in da
posnemajo Angleže, ki so sklenili tr-
govsko pogodbo s sovjeti.

Mogoče je pa ravno tako, da ima
ta družba drug namen, namreč da
služi francoski vladi kot firma, pod
katero se bo pošiljala municija na
Poljsko preko Nemčije. Za trgovino
med Rusijo in Francijo pride ven-
dar v prvi vrsti v poštev pot po
morju bodisi v Odeso ali pa v Pe-
trograd.

MIR V PETROGRADU.

LDU Moskva, 25. marca. (Brez-
žično.) Obsedno stanje nad mestom
in okrajem Petrogradom je odprav-
ljeno.

Komunistično gibanje.

A. V NEMČIJI.

LDU Eisleben, 24. marca. Po sr-
ditih bojih, ki divjajo od včeraj, se
je policija znatno ojačila. Ob 14. so
se pojavile na cesti prve policijske
patrole, ki so v kratkem času raz-
gnale ljudi. Pri vstopu, ki vodi v me-
sto od Halleja, so postavile rdeče
čete barikade, ki pa niso tvorile bi-
stvene ovire. Kraj vzhodno od Eis-
lebensa so po poročilu lista »Eisleb-
ner Stadtblatt« prosti rdečih tolp.
Kolodvor je bil izrgan komunistom
in zaseden po policiji. Ta čas se vr-
še boji še okoli ljudske šole, v ka-
teri so nastanjeni nekateri oddelki
policije. Sicer vlada povsod mir.

LDU Magdeburg, 24. marca. Vi-
šji predsednik je danes opoldne pre-
jel poročilo, da se boji v pobujenih
ozemljih nadaljujejo. Povsod se ple-
ni in požiga. Večina socialističnih
voditeljev je radi groženj pobegnila
iz Eislebensa. Komunisti v Eislebnu
razpolagajo s 40 strojnimi in 8 do
10.000 puškami. Gibanje vodijo tuji
elementi.

LDU Berlin, 24. marca. Tudi v
Berlinu so poizkusili komunisti usta-
viti delo v nekaterih podjetjih. Malo
številu brezposelnih je vdrla v to-
varno Ludovika Loewela in je sku-
šalo pregovoriti delavstvo k stavki.
Oditi so pa morali, ne da bi kaj opra-
vili. Ker je obstojala nevarnost, da
se tovarna nasilno zasede, jo je
tvrdka zaprla. Komunisti napadajo
policijske uradnike.

LDU Berlin, 25. marca. V Berli-
nu ni bilo nobenih nadaljnjih izgre-
dov, vendar je redarstvo odredilo
vse potrebno, da bi takoj moglo za-
treti eventualne nemire.

LDU Eisleben, 25. marca. Policija
obvladuje položaj in je delavske sku-
pine potisnila do Kreisfelda nazaj.
Redarji so prijeli mnogo oseb.

LDU Eisleben, 25. marca. Zaseb-
ni telefonski promet je od snoči na-
prej prekinjen.

LDU Halle, 25. marca. Mestni
obratni še ne poslujejo. Prebivalstvo
je popolnoma brez vode in deloma
tudi brez razsvetljave. »Hallesche
Zeitung« poroča, da se v bližini Lou-
ne z vso naglico nabirajo moške za
rdeče bojne čete. Rdeče čete imajo
6000 dobro oboroženih moških. Za en-
krat nameravajo te rdeče bojne čete
še počakati. V razne kraje so bili
iz industrijskih središč poslani mož-
je, da bi nabirali bramborčve za ko-
munistično armado.

LDU Essen, 25. marca. Na poziv
lista »Ruhr-Echo«, glasila komuni-
stične stranke za industrijsko okrož-
je Essen, se je danes dopoldne zbrala
velika množica na Burgplatzu. Štirje
govorniki so pozivljali množico, naj
proglasi splošno stavko, naj se pre-
skrbi z orožjem in naj razoroži re-
darje.

B. V ITALIJI.

LDU Milan, 24. marca, ob 16.
Pri bombnem atentatu je bilo ubitih
15 oseb. Število pa bo vsekakor vi-
šje, ker je večina od 100 poškodo-

vancev težko ranjena. Oledališče je
znoraj in zunaj močno poškodova-
no. Skoro isti čas kakor pred gleda-
liščem je eksplodirala bomba pred
mestno elektrarno. K sreči ni bilo
škoda.

LDU Milan, 24. marca. Kakor
poročajo iz Bologne, je bila pri imoli
vržena na železniško progo bomba,
ki je povzročila precej škoda. Dru-
ga bomba je bila vržena v bližini
imenovanega kraja na tovarni vlak.
Promet proti jugu je ustavljen. Br-
zjavne in telefonske zveze so pre-
vržane.

Kakor poročajo listi, so se v San
Georgio di Lamollina spopadli faš-
isti in socialisti. Fašisti so zapalili
delavsko zbornico; dva socialista
sta mrtva, več je ranjenih. Tudi iz
drugih krajev v bližini javljajo iz-
grede. V Medeujo so usmrtili dve
osebi in jih več ranili.

LDU Milan, 25. marca. Malate-
sta je prenehal z gladovno stavko.
Poleg drugih je gladivala aretirana
mladega moža, ki je takoj po aten-
tatu hotel uiti iz bližine gledališča
»Diana«. Dosedaj so našli 17 mrt-
vih in 93 ranjenih.

NA ČESKEM.

LDU Praga, 25. marca. »Venkov«
poroča iz Uzhoroda: Tukajšnja po-
licija je zasledila jako razširjeno, drž-
javi nevarno propagando komuni-
stov, ki delujejo skupno s komunisti
na Češkem. Pri raznih osebah so
zaplenili mnogo hujskajočih letakov
in brošure, katere so iz Liberca po-
slali v karpatsko Rusijo. Zaradi te
propagande so aretirali Mihaela Hor-
vatha iz Munkačeva in urednika ko-
munistične »Pravde« Mendka.

Komunistično gibanje v Nemčiji
raste. Po najnovejših poročilih se je
pričelo oboroževati »komunistično«
delavstvo tudi na ozemlju, kjer sto-
je francoske čete v najbližji bližini.
To je karakteristično. Iz te okol-
nosti se da posneti, da to celo gi-
banje ni nič drugega kakor odgovor
Nemčije na francoski pritisk. Pod
firmo komunizma se bo oborožil ves
nemški narod in če bodo Francozje
gnali stvar do skrajnosti, potem
utegnemo doživeti jako neprijetno
nadaljevanje svetovne vojne.

Ruski begunci.

LDU Beograd, 24. marca. Mini-
strstvu za socijalno politiko je odo-
bren kredit za nabavo koruze ru-
skim beguncem.

Kakor javlja »Jutarnji List«, nam
je francoska vlada naklonila ne 40,
ampak 400 tisoč ruskih beguncev. O
političnih ciljih teh beguncev piše
belgrajski dopisnik pariškega lista
»Jurnal des Debats«, da trdno veru-
jejo, da bo v Rusiji zopet zavladal
car, ne »rdeči car«, ampak pravi beli
car. Na povratek belega carja je
osredotočeno vse politično upanje teh
jadnikov. Upajmo, da ga bodo še
dolgo pričakovali.

Za socijalizirano produkcijo.

Delavec je danes mezdni suženj, kar pa ni treba, da ostane. Individualne prilike in možnosti so mu odredene, toda možnosti in prilike kolektivne (skupne) akcije mu odpirajo celo večje življenske pogoje in možnosti, kot pa privatne. Kar je enemu delavcu nemogoče izvršiti, morajo izvršiti vsi delavci skupno. To se pravi, doseči morajo lastništvo in kontrolo industrije. Delavci kot celota morajo dobiti v roke orodje, s katerim ustvarjajo. Kakor delavci že danes sodelujejo med seboj v proizvodnji in distribuciji (razpečevanju) blaga, tako morajo iti jutri v praksi te kooperacije korak dalje in postati s lastniki industriji ter kontrolirati proizvodnjo in razpečevanje blaga. Leti morajo postati suvereni državljani industrije, ne pa njeni podvrženci.

Namera je enostavna in je vsled tega brez vsakega posebnega tolmačenja lahko razumljiva. Lastništvo industrije in njene kontrole v proizvodnji zahteva izvršitev raznih dejavov, ki se tičejo uprave. Ali to ne bi smelo biti za socialiste nič novega, kajti te detailje je moral izvršiti tudi kapitalizem, ko se je porodil in je prišel na površje. Delale se bodo sedveda napake, kakršne je delal kapitalizem, — vsaka razvijajoča stvar je podvržena napakam — ali te napake so zaenot nauk, kako se ne sme delati in kako je treba delati, da se doseže najboljši uspehi. Predstavljenih formul za praktično življenje ni nikjer v prirodi, in jih tudi človek ne dobi seboj z rojstvom na tablici, kot je dal napr. Mojzes 10 božjih zapovedi Izraelcem. Ena stvar je gotova: delavci morajo kontrolirati industrijo, ali pa jih bo industrija v rokah privatnih gospodarjev uničevala in pehala v brezupno sužnost in odvisnost. Uničuje jih že danes — in kdaj se otresejo tega uničevanja, je odvisno od njihovega spoznanja in zaključka, da ne more in ne sme iti tako naprej.

Delavci študirajo kooperacijo ali sodelovanje — uče se, počasi sicer, to je res, mnogo prepočasno — toda znaki so vendar tukaj, ki kažejo kako si delavstvo prizadeva upravljati svoje lastne zadeve, kakor je potrebno. Počasi a sigurno prihaja delavstvu misel v glavo, da spadajo družabne funkcije vseh panog življenja pod njegovo upravo in kontrolo. To je zvezano z idejo, da morajo biti vsi član družbe delavci, produktivni sloji! Kadar govorimo socializma, da morajo upravljati družbo delavci, to ne pomeni dominiranje go-

lovega razreda nad ostalimi razredi, ampak da ima vsak član družbe opravljati družbi koristno delo. V socialistični družbi ne bo razredov, kakor jih poznamo danes. Kakor v kapitalistični družbi bodo tudi v socialistični družbi razne intelektualne skupine, v katerih se bodo zbirali ljudje enih misli in bodo razpravljali o raznih znanstvenih vprašanjih; različne bodo tudi skupine dela in njega tvoriteljev; duševni delavci bodo in rečni; umetniki bodo, iznajditelji in oskrbniki vseh vrst, kakor tudi specialisti, kot jih imamo danes. Razlika bo v tem, da bodo te skupine gospodarsko enakopravne, to se pravi vsaka skupina bo imela v industriji besedo in vsak član bo dobil polno vrednost svojega dela, bodisi da je bilo to delo ročno ali duševno.

Socialistična družba bo upravljala industrijo edino z namenom, da preskrbi sebi vse tiste življenske potrebe, ki so za srečo in blagostanje človeka potrebne. Proizvajala bo tisto, kar bo potrebovala in vsak član družbe bo dobil svoj delež v primeri s svojim delom. Ker se bodo vpo- trebila za proizvodnjo blaga vsa najnovejša sredstva, najnovejša iznajdba, bo čas za proizvodnjo potrebnih zelo kratek, in človeštvo bo porabilo prosti čas za razvedrilo in izobrazbo. Načelo, da kdor ne dela, naj tudi ne je, se bo izvajalo dosledno nad vsemi za delo sposobnimi ljudmi v družbi. Goljufati soljudi za njih produkto potom legalnega privatnega lastništva ne bo mogoče, ker takih pravic ne bo. Nihče ne bo mogel pokazati s prstom na tovarne, železnice, rudnike, premogokope, palače, pa reči: »to je moje!«; lahko pa bo rekel vsakdo: »to je naše« — last vseh, ki producirajo in ustvarjajo, bodisi ročno ali duševno. Niti posamezen del industrije ne bo mogel nihče imenovati za »svojo lastnino«. Industrija vsepovsod bo kolektivna last delavcev za proizvodnjo in razpečevanje blaga in za ničesar drugega ne. Industrija bo ostala in se bo izpopolnila, odstranili pa se bo iz nje profit za privatne lastnike — to je vse; in sicer s tem, da postanejo skupna last producentov. Ko bo to izvršeno, bo nastopila nova doba človeštva — doba svetovne službe človeka za sočloveka, in to bo doba resničnega bratstva.

Kar je treba delavstvu spoznati je to, da mora biti to realizirano. Druga stvar, najvažnejša za tem spoznanjem pa je, kako more delavstvo to doseči. (Iz »Proletarca«.)

Viničarji.

»V posvetovalni dvorani okrajnega glavarstva v Mariboru se je vršila dne 21. marca t. l. 21. marca ob 10. uri dopoldne enaka o osnutku novega »Viničarskega reda za Slovenijo, katerega je predložil poverjeništvu za socialno skrbstvo. Enkete so se udeležili zastopnik poverjeništvu za kmetijstvo, okrajni glavar v Mariboru, vodje okr. gl. Ptuj in Ljutomer, narodni poslanec Filip Kisovar, zastopnik Okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, ravnatelj državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru, višji kletarski nadzornik v Mariboru, zastopniki političnih strank IDS, SKS, JSKS, NSS, in SLS in strokovnjaki organizacij Vinarskega in sadjarskega odseka slov. kmetijske družbe v Mariboru, Kmetijsko delavske zveze, Narodno socialne stranke, Jugoslovanske strokovne zveze, Viničarske zveze in Kmetijske zveze. Razpravo je vodil komisar poverjeništvu za socialno skrbstvo dr. Silbar. V daljšem re-

feratu je obravnaval dosedanj razvojni viničarskega vprašanja in primerjal postavlo z dne 2. maja 1886, po kateri se ustanovi Viničarski red za Stajersko, z osnutkom novega »Viničarskega reda za Slovenijo. Osnutek določa v § 16 a eksistenčni minimum viničarjevih prejemkov. Nove so tudi določbe viničarjih kot kvalificiranih delavcev (§ 1), viničarskem spravičevalu in viničarski knjigi (§ 5), krajevnih viničarskih komisijah kot razsodiščih (§ 27) in bolniškem zavarovanju viničarjev (§ 28). Debatirali so o trajanju do 16. ure popoldne, so se udeležili gg. dr. Pirkmajer, dr. Žužek, Slavovec, Stabel, Šut, Robič, Verlič, Lipovšek, Žebot, Puklavec, Zabavnik, Zmavc, Vesenjak, Valitar in Kisovar. V končnih izjavah so zastopniki vseh strank in organizacij izjavili, da smatrajo osnutek za primerno podlago pri rešitvi viničarskega vprašanja, ako se upošteva nekaj dodatnih predlogov. Izrazili so mnenje, da

bi vlada brez odloga naredbenim potom uveljavila novi Viničarski red za Slovenijo.

Tako uradno poročilo. O zadevi je treba obširneje izpregovoriti. Nad 40.000 viničarjev naseljuje stajerske vinorodne gorice. Ta ubogi narod umira s tiho, strahno smrtjo, katero povzroča dolgotrajno pomanjkanje in hiranje. Javnost in njen besednik zro na to mirno, topo, brez razumevanja. Gorje tem laži-voditeljem, ako se obup ubogega viničarskega naroda izpremenj v gnev. Opozorjamo državno oblast, da viničarsko vprašanje ni samo pereče socialno vprašanje, Masa viničarskega naroda leži ob severni periferiji naše državne meje. Lahko si je predstavljati, kakšne bodo posledice socialnih nemirov v slučaju mednarodnih zapletov. Ne smemo pozabiti, da so naše državne meje zelo mlade...

Sedanja vlada izjavila, da je pripravljena ugodno in takoj rešiti viničarsko vprašanje. Predložila je osnutek novega Viničarskega reda, katerega sicer ne moremo priznati kot končne rešitve, ki pa daje ubogim viničarjem vsaj najpotrebnejše. Nadejamo se, da beseda dana velja. Prenevarno bi bilo igrati se še nadalje z ognjem.

Naša dolžnost pa je, da razkinkamo laži-proroke klerikalnega socializma. Nad vse gnusna in podla je demagogija, katero uganja klerikalna »Zveza viničarjev« in njena mati »Jugoslovanska strokovna zveza«. Vsak ve, s kakšnim patorom viče »Novi čas« in lansko leto »Večerni list« o viničarjih. Vse to je le lažljiva in gnusna agitacija. Kajti dokazano je, da je ravno duševni vodja klerikalnih delavskih organizacij dr. Gosar kot bivši poverjenik za socialno skrbstvo kriv, da se je rešitev viničarskega vprašanja zavlekel. Nad pol leta je sedel v vladi. Ni zganil mezinca za viničarje. Na srcu so mu bili klerikalni veleposelniki — vinogradniki in njihova »Kmetijska zveza«. Klerikalni govornik g. Žebot je to na zadnji enketi brez ovinkov in rdečice priznal. Sedel je na strani zastopnikov klerikalne »Zveze viničarjev«. To ga pa ni najmanj zehiralo, da se ne bi izjavil za kapitalistični »Vinoreski odsek« in proti zahtevam ubogih viničarjev.

Zastopnik kapitalistov vinogradnikov g. Robič, klerikalec g. Žebot in samostojnež g. Lipovšek so se združili v boj proti viničarskim pravicam. Kako revno ulogo so igrali poleg tega triumvirata zastopniki klerikalnih delavskih organizacij! Čutili so v dnu svojih duš, kako resnične so besede zastopnika socialistične »Kmetijske delavske zveze«, ki je edini povedal navoščim kapitalistom resnico v brk. Klerikalci so čutili veliko krivdo dr. Gosarja in ga niso upali braniti niti z besedico. Pustili so, da jih reši zastopnik »Vinarskega odseka« g. Robič. Ta je svojo ulogo precej nerodno rešil. Rekel je, da so zahteve viničarjev neutemeljene in bedaste. Pri tem se je pa skliceval na izjavo človeka, ki je najprvo sam zastopal te zahteve, potem se pa zbal gospodov posestnikov in šel v Kanoso. Previdno je tudi zamočital, da so ravno njegovi somišljeniki sabotirali del okrajnih viničarskih komisij in da je v toliko »Vinarski odsek« skrivaj dr. Gosarjevega zločina nad viničarji.

Deželni vladi pa priporočamo, da drži svojo besedo in izda naredbo o novem Viničarskem redu. Nikar naj ne pomnožuje število krivcev z nadaljnjim zavlačevanjem. Kor zagotovimo jo v imenu vsega viničarskega naroda, da bo krivce zadel gnev in kazen naroda!

Politične vesti.

+ Atentat na agrarno reformo. Kakor že poročamo, so Muslimani vstopili v vlado po pozorju, ki jim bodo — ali pa vsaj mislilo, da jim bodo — napolnili njihove mašine z mastnimi milijoni. Demokrati, ki so nekaj časa bili v vprašanju agrarne reforme še precej dosledni svojemu progra-

mu, so sedaj izdali sami sebe iz golega strahu, da se jim lepega dne vseeno ne poruši trbli vladni sedež. Agrarno reformo so kajpada izdali tudi samostojneži, ki hočejo biti kmetijska stranka, pa s svojo politično taktiko bijejo v obraz ubogi kmetijski raj v ostalih delih naše države, predvsem v Bosni, kjer se raja že itak upira z brahamno silo zaradi perečega vprašanja agrarne reforme. Sedaj pa nam se javlja, da se je v Sarajevu vršila pri vladi konferenca o novi agrarni naredbi, na podlagi katere odpade § 7 agrarne reforme o begluških posestvih. Mesto-člena 7 prike naredba, po kateri naj bi se pogodbenim potom rešilo razmerje med begli in težaki, ki so že dobili begluško zemljo. — Oni, ki pa zemlje še nimajo, pa bodo dobili

zemljo pod tako vlado menda o sv. Nikolaj. — Kam vedete državni voz?

+ Včerašnja »Jugoslavija« pravi v prvi dnevni vesti, da strašijo volni duhovi po našem listu »Jugoslavija« kot najbolj informiran list, naj bi se o vojnih duhovih informirale v svojem včerašnjem uvodniku.

+ Vorovskij, sovjetski zastopnik v Italiji, je zapustil z vsem spremstvom Rim v znak protesta, ker so carinske oblasti preiskale in zaplenile njegove kovčke, dasi je Italija pri podpisu pogodbe z Litvinovim pristala na to, da se kovček ne bodo preiskali.

+ Tretji kongres III. internacionale so sklenili komunisti sklicati na 1. junija t. l. v Moskvo.

Dnevna kronika.

Vesela velikonočna praznika želita vsem svojim naročnikom in bralcem Uredništvo in uprava Napreja.

Neprijetna napaka. Uradno javljajo: O priliki tiskanja relacij na državnih bankovcih po en dinar se je primerila pri tiskanju teksta v cirilici vočja napaka in sicer v besedi »kruna« tako, da je črka u prišla pred črko r. Za to napako bo dotični uradnik kaznovan z največjo kaznijo, ki jo predvideva tozadevni zakon. Da ne bi država vsled tega napake trpela občutne škode, se je sklenilo, da se ti bankovci izroče prometu, ker je tisk v latinici pravilen. To se javlja občinstvu, ki se opozarja na to, da so ti bankovci polnoveljavni.

+ Valutna reforma v Dalmaciji. Generalni inšpektor za finance Slavomir Petrovič je včeraj zvečer odpotoval v Zagreb radi informacij glede izvedbe valutne reforme na Sušaku in v Dalmaciji.

Jugoslovansko prešičje meso v Nemški Avstriji za 30 avstrijskih kron cenejšo kot avstrijsko! »Neue Freie Presse« poroča: Značilno za sedanje prehranjevalne razmere v Avstriji je, da so iz inozemstva uvožena živila v zadnjem času cenejša kot pa živila, ki se jih pridelava doma v Avstriji. Tako je vsled velikanske ponudbe prešičev iz Jugoslavije danes 23. t. m. na glavni tržnici na Dunaju padla cena pri enem kilogramu zaklanih prašičev za 25 kron (avstrijskih), tako da je to prešičje meso iz Jugoslavije za 30 kron cenejšo, kakor prešičje meso iz Avstrije same! Tudi najboljše vrste prešičje meso iz Jugoslavije je za 10 kron cenejšo kakor domače. Iz Jugoslavije je danes prišlo na Dunaj 5 vagonov prešičjega mesa iz Jugoslavije skupno 37 ton! — Brez komentiranja!

Opozorilo lastnikom avtomobilov. Lastniki avtomobilov se opozarjajo, da se pri vožnji po obljude-nih in prometnih krajih točno ravna- jo po zakonitih predpisih. Posebno se opozarjajo, da se zlasti pri vožnji skozi mesto Kamnik z oziroma na tamošnje ozke, kratke in vijuga- ste ulice drže tozadevnih voznih predpisov in vozijo previdno in po- časi.

V ministstvu za soc. politiko izdetu- jejo naredbo, s katero bodo prevoz naših izselencev izročili v roke nekim paroplov- nim družbam. S tem pravijo, bo naprave- len konec izkoriščevanju naših potnikov s strani raznih prevoznih družb. — Stvar pa ima menda to lice: Ves prevoz prev- zame v svoje roke trust par priviligiranih paroplovnih podjetij kot monopol. O zaščiti potnikov pač ni govora. To bi lahko os- krbeli s pametno naredbo, ne da bi dali privilegij »nekim« podjetjem. Vrag vedi, koliko je bilo zarade. Ali pa naj bo morda vse to že rešitev izseleniškega vpraša- nja?

Pridno ministstvo. V ministstvu za šume in rude izdelujejo naredbo za ureje- nje šumarske stroke v naši državi.

Ministrstvo za agrarno reformo je odobrilo kredit za kolonizacijo v letošnji letenli.

Vsi oni jugoslovanski podaniki, kate- rim hočejo sedaj podružniti Mariborske eskomptne banke v Velikovu in Ljublan- ske kreditne banke v Borovljah izplačati njihove vloge ali tekoče račune, nastale v času jugoslovanske uprave glasovalne cone A po relaciji 1:3, naj javijo podružnici Gosposvetskega Zvona v Prevalah svoje ime, bivališče, ter številko in približno vi- šino vloge oziroma tekočega računa. Tudi vsi drugi jugoslovanski upniki, ki imajo v prejšnji glasovalni coni A kako v času na- še uprave cone nastalo terjatve, katero hoče dolžnik sedaj izplačati po omejenem razmerju naj javijo svoje ime in bivališče, ime in bivališče dolžnika in višino terjatve. Omejeni podatki se zbirajo radi skupnega nastopa proti temu krivičnemu oškodova- nju jugoslovanskih vlagateljev oziroma upnikov.

»Orače« (20 dinarske bankovce) je mogoče zamenjati do 30. t. m. Kdor jih do tega roka ne zamenja, naj pripiše škodo sa- memu sebi.

Stare desetkronske novčanice se ne bodo več puščale v promet ter se v mese- cu maju zamenjajo za dinarje.

+ Tedenski zdravstveni izkaz. V do- bi od 13. do 19. t. m. je bilo v Ljubljani 25 porodov (11 dečkov, 15 deklic), med temi 3 mrtvorojeni. V isti dobi je umrlo 24 oseb (13 moških, 11 žensk), od teh 14 domači- nov in 10 tujcev (v zavodih). Vzroki smrti so bili sledeči: življenska slabost 3, letika 4, koze 1, druge nalezljive bolezni 2, mož- ganska kap 1, srčna hiba 2, rak 3, drugi naravni smrtni vzroki 8. Izmed nalezljivih bolezni je bil prijavljen le 1 novi slučaj koz.

Službo občinskega tajnika na Rakeku z letno plačo 3000 dinarjev in sluge z letno plačo 1500 dinarjev, se razpisuje. Prosilci naj svoje proš- nje vložijo z dokazi neomadeževane- ga življenja dosedanjega službovanja zmožnosti pri županstvu na Rake- ku do 10. aprila t. l.

Tovarna vžgalic v Rušah zgorela, 25. t. m. opolnoči je izbruhnil požar v tovarni vžgalic v Rušah, ki je uničil tovarno po- polnoma in upelnil ves les, ki je bil zlo- žen v bližini. Kako je požar nastal, se se- dan še ni dalo ugotoviti.

Smrt na večali. Mariborsko porotno sodišče je 24. t. m. obsodilo Antona Brač- ka zaradi umora na smrt na večali.

Mir v južnih krajih. Iz Mostarja jav- ljajo, da so razbojnikji za cel dan zapri- cestu Gaško-Novesnje, mimo idoče usta- vili in oropali, enega človeka ubili, 15 do 20 pa ranili.

Popravek. V včerašnji številki nam je tiskarski škrat precej pona- gajal v »Kulturnem vestniku«. Drugo notico nam je popolnoma spali. Naslov naj se glasi: »Macharjev Strup iz Judeje je poslovenil... in četrti vrsta: dr. Prijatelj namerava napisati za uvod te knjige življenje- pisno-literarni profil Machtrja.

LISTEK.

Branislav Nušić:

Rejenček.

Preložil Cvetko Golar.

(Dalie.)

Bolnika zgrabi nato neko drgeta- nje, vročica, in bolezen se obrne na slabše. Do obiska gospoda Milije so zdravila še nekaj pomagala, ali od tega obiska je šlo vedno na slabše. Bolniku se je začelo mešati in takrat je govoril toinono. Zmeraj mu je ho- dil gospod Milija na misel, pa kakor da gospod Milija ni penzionist tem- več zobozdravnik, a on da ga je po- klical, da mu izdere kočnjak, a go- spod Milija da mu je potisnil klešče v usta, ali mesto za kočnjak ga je zgrabil za dušo pa vleče in vleče. Vidite, takšne sanje in slike so začele bolniku hoditi pred oči, a on se jih je branil z rokami in nogami in bledel: »Klešče... jaoj... to je duša, to ni kočnik... Milija, Milija, Milija...»

Vso noč je slabo spal, a ko se je zjutraj zbudil, mu je bilo še slabše. Takrat pa je že tudi sam sprevidel, da bi bilo treba napisati testament, in ko je to priobčil gospé Milevi, ni ona niti trenutek počakala, temveč je poslala po advokata in dve priči. Prišli so in lepo napisali in pod- pisali testament. In poslušajte, kako je pokojnik odločil o svojem imetju, ki je bilo zelo veliko:

Ako bode otrok, ki ga rodi gospa Mileva po moji smrti, moškega spo- la, potem pripade celo moje imetje, ki predstavlja več kakor dvestotisoč, temu otroku, a glavni varuh in oskrb- nik tega imetja je gospa Mileva. Ako pa bode otrok ženskega spola, tedaj mu pripade dvanaest tisoč kron, ko se poroči. Gospa Mileva dobi »pri- mereno vzdrževalnino,« a vse ostalo dobe bratje in ostali pokojnikovi so- rodniki.

Kot se torej že iz testamenta vi- di, bi bilo za gospo Milevo mnogo boljše, da rodi moško kakor pa žen- sko dete. Z drugimi besedami, njen porod bo lotrija; ob tej priliki bo za-

dela glavni dobitke skupaj s premijo, ali pa samo osmi del dobitka.

A ta porod ali lotrija se ima zgo- diti največ teden dni kasneje od dne, ko smo se mi, bravci, spoznali z gospo Milevo.

PETNAJSTA GLAVA.

Porod, znamenja, plenice, rute, ba- bica, novo korito, pop, boter, krst, povitki in vse druge majhne in velike stvari, ki so lahko v zvezi s tako in- timnim dogodkom, kakor ga bomo opisali v tej glavi.

Ker je bil že testament napisan, in je bolnik umrl in bil lepo pokopan, ter so dostojno žalovali za njim, ni gospej Milevi ničesar drugega preo- stalo, kakor da izvrši samo še to formalnost, da rodi.

Razume se, da je gospa Mileva veliko važnost polagala na to, da rodi moško dete, to pa največ za to, kakor je zaupala babici, tetki Lenki, da bi v njem videla svojega rajnega moža, ki ga še nikakor ni mogla po- zabiti,

Babica jej je dala tudi ta-le zelo lep svet:

»Da bo dete lepo, se varujte, da se ne zagledate v kakega grdega člo- veka, temveč glejte samo na lepe ljudi!«

Zato je gospa Mileva sedela vsa- ko popoldne pri oknu, mimo katere- ga se je rad sprehajal mladi sodni pisar Vasa Gjurič, ne da bi slutil, da bo tudi on s svoje strani pripomogel, da bode otrok čim lepši.

Ko je tako bilo vse pripravljeno, da se izpolni še zadnja zakonska for- malnost za izvršitev testamenta, so prišle nekega dne od šivilje še ple- nice, povoji, srajčke in vse druge malenkosti: prišlo je tudi novo korito in pripravljena je bila vsak dan vro- ča voda.

Tako je nekega dne, ko je v lon- cu kipelava voda in je gospa Mileva sedela pri oknu čakaje na gospoda Gjuriča, potrkal nekdo tiho na njena vrata.

»Prosto,« reče gospa Mileva z žalostnim glasom udovice.

Vrata se tiho odpro, in mirno in prijateljski stopi v sobo advokat Fiča.

Bravci, ki poznajo vse Fičine po- sebnosti in opravila, gotovo ne bodo mislili, da je prišel k gospej Milevi zato, da kupuje kože, ali da prodaja stare komate, ne, je prišel po zelo važnem, čisto advokatskem oprav- ku, ki ga bomo zvedeli iz spodaj razloženega razgovora Fičnega in gospej Mileve:

Fiča: »Jaz vam nisem znan, ali to nič ne menja na stvari: jaz sem advokat, znanj advokat Fiča.«

Gospa Mileva: »Drago mi je, pa kaj bi radi?«

Fiča: »Vidite, gospa, meni je zna- na vaša stvar, ki s formalne strani ni tako enostavna: Nanaša se na mnoge odnose se paragrafe, ki z ozirom na vse evropske paragrafe nasprotujejo drug drugemu.«

Gospa Mileva: »Ne razumem vas, gospodi!«

Fiča: »Saj je tudi težko razumeti, draga moja, ker kot sem omenil, stvar ni enostavna.« (Dalie prih.)

Po svetu.

— Popravljen legenda o Kolumbovem jajcu. Sotrudnik lista „Italia sub mare“ povdarja dejstvo, da Benozzi v svoji „Zgodovini Nove zemlje“ po krivici pripisuje zgodbo o Kolumbovem jajcu v hišo kardinala Mendoza. Tega poučnega in šaljivega polkusa ni pokazal ta španski admiral pri pojedini, ki jo je kardinal priredil na čast admirala, ampak izvira iz besednega spopada Brunelleschija v Florenci in to najbrž že preje, predno je Kolumb zagledal luč sveta. Kolumb se je rodil med leti 1436—1456, med tem ko je Brunelleschi že leta 1446 umrl. Tedaj, ko je bil v Florenci spor o konstrukciji kupole cerkve Santa Maria del Fiore — ali naj se pripiše njena zgradba Brunelleschiju ali kakemu drugemu arhitektu — so zbrali konzuli tekmece, da se z njimi pogovore o raznih projektih. Pozvali so tudi Brunelleschija, da pokaže in razjasni svoj načrt. Tu se je pa — kot pripoveduje Vasari — obotavljal in je predlagal domačin in tajni mojstrin, da se stavbo kupole pripiše onemu, ki bo postavil kurje jajce na mramornati plošč navpično. Ko je bil končno k temu sam pozvan, je to napravil na znani in doslej Kolumba pripisov način. In ko so se mojstri razburjali ter javljali, da bi to oni tudi tako znali, jim je Brunel schi odgovoril z nasmehom, da bi tudi znali zidati kupolo, ako bi preje videli načrt in model kupole. Kupola je — kakor znano — celoziv'ensko in glavno delo Brunelleschija.

— 1300 porok se je vršilo eno zadnjih nočeh na Dunaju. V eni sami cerkvi jih je bilo 180, v eni pa 170.

— Zoltan Czaky, znani madžarski slikar, je podlegel zastrupljenju z alkoholom.

— Grobarji so se v Berlinu pridružili že stavkajočim izdelovalcem rakev in pogrebniškim uslužbenecem.

— Se pri repaticah si nagajajo. Dunajska zvezdarna javlja na podlagi brzogajke iz Kiela, da je zvezdoslovec Reid — 14. t. m. odkril novo repatico 9. reda. 14. t. m. Kako to, da so sicer tako mudni astronomi s poročilom nad tem dogodkom zaspali? Stvar je enostavna: V prejšnjih časih je zvezdoslova centrala v Kletu preskrbovala Evropo s točnimi in hitrimi poročili o prijetih nad našimi glavami. Potem so pa Belgijci, Francozi iz samega sovraštva do nemš. imena (mednar. znanosti) ustanovili novo cent. v Bruslju, obenem so sklenili, da svojih poročil ne bodo pošiljali v Nemčijo. Zvezdarna v Kletu pa je o novi repatici vseeno zvedela, malo pozno sicer in po ovinkih, zvedela pa je. Tako se pridržavajo z bedastim sovražnim tla za nova sovražstva in konflikte — celo na nebu ... Repatice — zločesta znamenja. Sedaj razumemo, kar nam pravi neki naš prijatelj: Nekaj težkega leži v zraku, bog ve, kaj in kako. Če niso to — repatice!

— Le Populaire, glasilo socialistične stranke na Francoskem, ki je doslej izhajalo popoldne, bo pod vodstvom ss. Bluma in Longueta izhajalo zjutraj. Stvar je velike važnosti, ker se „Populaire“ prej kot večernik ni mogel ustaliti na deželi.

— Na Angleškem se ženilo! To se ni nič nenavadnega, če se ženijo. Ampak statistične govore, da se ženilo v nenavadno velikem številu. Pravijo: V letu 1920. se je vzelo 500.000 parov; v treh letih pred vojno jih je bilo povprečno 280.000. Število nas ne smejo motiti. Vedeti bi morali namreč, koliko parov se je v letem času — ločilo. Koliko? O tem statistike molče.

— Z brezžičnim telefonom se je sklenil zvezdarski zvezdarski urad v Rodanu pogovarjal z bonaholmskim otkom, kar znaša razdaljo več kot 90 ang. milj. Tekom leta se bo tu uvedla redna zveza potom brezžičnega telefona.

— Razkrinkana dremavica. Dr. Kling, šef bakteriološkega oddelka na vseučilišču v Stockholmu je našel bacile spalne bolezni.

— Veledele moderne tehnike. Te dni so dokončali zelo lep železniški most čez Södertäljekanal pri Stockholmu. Most je dolg 148 metrov, nad se dviguje 26 metrov. Za prepuščanje ladij z višjim jarm-bori so napravili gibljivo ploščo, dolgo 30 metrov, katero je mogoče dvigniti v višino 56 m nad morsko gladino. Stavba mosta je stala 24 milijonov švedskih kron.

— Reven Wilson je advokatska zbornica v Washingtonu odklonila prošnjo za sprejem med advokate, češ, da ni celih 30 let izvrševal svojih odvetniških poslov. Da bi bil Wilson to prej vede!

— Umetnik kaznovan za nedeljsko delo. O zanimivem dejstvu poroča „New York Tribune“ iz Bostona: „V distriktu Mass je bil kaznovan kipar Leon Faschi z globo 10 dolarjev, ker je obdeloval v nedeljo nedovršeni kip.“ V razsodbi pravijo, da je delal nepotrebno delo na dan gospodove.

— Za šahovce. Svetovnoznana šahovska mojstra Lasker in Capablanca igrata sedaj na šahovskem turnirju v New Yorku. Gre za svetovno prvenstvo. Izgleda pa, da ne eden ne drugi ne ostane prvi za prvimi. Dosedanji dve partiji sta končali s krasnim remis. Lasker je otvoril drugo partijo z damskim gambitom, Capablanca pa prvo. Tisti, ki se zanimajo za to duhovito in priporočljivo igro.

— Japonska ima po zadnjih statistikah 77.005.570 prebivalcev. — „Vseeno“, se tolažijo Amerikanci, 40.000.000 manj kot Združene države!

Ko prečitate „Naprej“, ga oddajte Vašim prijateljem!

Gospodarstvo.

— Ljublj. trg. Ta teden je bil trg zelo živahen. Glede govejega mesa vladajo silne težave. Pričakovati je pomanjkanje blaga za prihodnji teden. Za domači trg je na razpolago samo slaba živina. Dobro blago se je vsled znižanja carine in neracionalne medsebojne konkurence eksporterjev nepotrebno podražilo, kar bi se dalo z nekoliko dobre volje vsaj deloma preprečiti, kakor se je to storilo v drugih pokrajinah. Tržna cena za goveje meso ostane še naprej 30 K za meso I. vrste, 28 K druge vrste, 24 K III. vrste. Vsled tega so mesarji izjavili, da so prisiljeni ustaviti prodajo. Cena živi teži za dobrega vola 22 K za kg, srednjega 20 K.

Tudi na svinjskem trgu primanjkuje občutno mesa. Ker se slanina slabo kupuje, meso pa močno, je nastalo nepravilno razmerje, ki onemogoča klanje vsled zaostajanja slanine, ker so na razpolago samo hrvaški prašiči. Domači prašiči so na trgu redki. Svinjsko meso I. vrste 32 K za kg, II. vrste 30 K, slanina 46—48 K. Mesarji zahtevajo zvišanje cene za meso in znižanje cene za slanino. Tudi telečjega mesa je primanjkovalo. Cena 24 K I. vrste, 22 K II. vrste. Prekajenega svinjskega mesa je bilo na trgu dovolj. Cena za šunko na trgu 50—52 K za kg, reberca 44—46 K, hrbet 48—50 K.

Sadja, posebno junažna, je v izobilju. Cena za oranže 2—4 K po kva-liteti. Tudi nekaj jabolk in lepih hrušk se dobi na trgu. Importirane kariole izvrstne kakovosti se živahno kupujejo, 8—25 K za kos po kva-liteti. Rib in žab je bilo v četrti in petek nekoliko več. Vsled pomanjkanja rib se plačujejo izredno visoke cene. Večinoma se dovajajo bele ribe in posamezne ščuke, boljše blago kupujejo restavracije.

Jajc je bilo pretečni teden v izobilju po 180 K za kos, ker se je nenadoma ustavilo nakupovanje za izvoz. Različne zelenjave dovolj. Moka je padla od 18 K na 17,20—17,50 K kg štev. 0. Kvaliteta je povojna, najfinjša moka je pa težko dobiti. Glede mleka vlada prejšnja mizerija. V enem slučaju se je našlo celo mleko, ki se je javno prodajalo z 0,3% masčobe, to se pravi, da je vsebovalo mleko komaj eno desetinko normalne vrednosti. Ob današnjem sistemu preskrbe Ljubljane z mlekom ni računati na bistveno zboljšanje. Tudi v higienskem oziru vlada skrajna malomarnost. Ljubljana si bo morala tu sama pomagati.

— Državne svilarne. V ministstvu za trgovino in industrijo se izdeluje uredba o državnih svilarinah v Pančevu, Novem Sadu in Turški Kaniziji. Po tej uredbi se bo v naprej izdelana svila prodajala na borzi, ker se je uvidelo, da je imela država pri svobodni prodaji samo škodo.

— Gojenje tobaka v Sloveniji. Tobačni tovarni v Ljubljani so prispele iz okolišev, kjer se je dovolilo saditi tobak, sledeče prijave: Kranjsko (glavarstva Krško, Novo mesto, Črnomelj): 14 sadilcev z 43.400 sadikami. Prekmurje: 5 sadilcev z 13.900 sadik. Štajersko glavarstva: Brežice, Celje, Ljutomer, Maribor, Ptuj: 498 sadilcev z 249.400 sadik. Razmeroma največ priliv je došlo iz okr. glavarstev Celje s 132 sadilci v Ptuj s 316 sadicami. Uprava za gojenje tobaka je provizorično sledeče urejena: glavno vodstvo in nadzorstvo kulturno — tehnično, fiskalne in administrativne službe je v rokah direktorije tobačne tovarne. Radi intenzivnega nadzorstva tobačnih kultur je pri tovarni poseben referat, ki se bavi z zadevnimi posli za polit. okraje Črnomelj, Novo mesto, Krško, Brežice in Celje. Za politične okraje Konjice, Ljutomer, Maribor, Ptuj in Prekmurje je pa nadzorstvo kulture poverjeno provizoričnemu uradu za gojenje in odkup tobaka v Ptuj. — Vsi prijavljeni za sajenje tobaka so že prejeli dovoljenja in tobakovo seme, da morejo pravočasno posejati seme. Oni prijavljeni, katerim bi se iz kateregakoli vzroka posev tobaka ne obnesel, morajo to pravočasno javiti direktoriji tobačne tovarne v Ljubljani, da jim po možnosti poskrbi sadik iz rezerv, ki si jih je za take slučaje poskrbela.

— Razstrelilni smodnik in vžgalna vrta za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima zopet na razpolago večjo množico navadnega in ojačenega razstrelilnega smodnika ter manjšo množico dinamona kakor tudi vžgalno vrta. Interesenti naj takoj javijo svojo potrebo.

Vestnik Svobode.

Mežica, Dramatični odsek izobraževalnega društva „Svoboda“ podružnica Mežica priredi v ponedeljek, dne 28. t. m. ob 8. uri popoldne v društvenih prostorih veseloigr „Pot do srca“ in „Kčmar pri zvitem rogu“. Vstopnice v predprodaji se dobe v prodajalni konzumnega društva za Slovenijo v Mežici.

Kulturni vestnik.

Marijonetno gledališče igra na velikonočni ponedeljek, t. j. dne 28. t. m. ob 3. popoldne in ob 6. zvečer pravilčno burko v osmih prizorih „Čarobne goske“. Gledališče bode igralo samo še do 10. aprila t. l., s katerim dnem zaključijo sedanjo sezono.

Koncert slovenske koncertne pevk. Mire Costaperaria-Devoe in slovenske koncertne pianistinj. Marie Schweigerjeve, profesorice ljubljanskega konservatorija in gđ. Larise Vasiljeve, virtuoske na harfi iz Petrograda, se vrši v dvorani „Uniona“ 11. aprila s prav zanimivim sporedom.

Prški „Hlahol“ 120 pevcev in pevko bo koncertiral v Ljubljani dne 15. maja v dvorani „Uniona“.

Zorčevi: „Pomenki“. Prav lepo velikonočno darilo nam je poklonil pesnik Zorec, ki je izdal v samozaložbi zbirko svojih po različnih leposlovnih listih raztresenih spisov. O knjigi sami izpregovorimo pri priložnosti več. Toliko pa lahko rečemo že danes, da „Pomenki“ zaslu-žijo, da ljubitelji lepe knjige prav pridno segajo po njej in zadovoljni bodo.

Nove knjige: Trgovsko računstvo za dvorazredne trgovske šole (I. in II. del) in „Trgovsko računstvo za trgovske nadaljevalne šole (I.—III. del).“ Sestavil prof. Albert Sič. — V založbi znane tvrdke Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg sta izšli dve knjigi iz peresa priznanega strokovnjaka, ki ne bosta dobro služili le učencem trgovskih šol, ampak tudi samoukom. Knjigi sta sestavljeni spretno in pregledno. Samo na sebi suhoparno tvarino je pisatelj poživljal z mnogimi zgledi, ki so vsi vzeti iz vsakdanje prakse. Posebna vrtilna obeh knjig obstoji v tem, da se oziroma v prvi vrsti bodisi v teoriji bodisi pri vzgledih na naše domače razmere (borza v Zagrebu itd.). Da je oprema knjig odlična, za to jamči ime in sloves založbe. Cena obeh knjig znaša 24 dinarjev.

Sport.

Glavna skupščina „Sportne zveze“ in „Jugoslov. Olimpijskega pododbora“ se je vršila v soboto dne 19. t. m. v mali dvorani Narodnega doma. Skupščino je vodil njen podpredsednik g. ravatelj Jug. Iz poročil tajnika in posameznih odsekov je bilo razvidno delovanje prvega leta Sportne zveze, ki je pokazala v vseh sportnih panogah velik razmah. Glavna prireditelj Sportne zveze je bil Sportni teden, ki je pokazal razvojni stanje sporta za celo Slovenijo. V njem delokrogu so bile tudi zmlsko-sportne prireditve v Bohinju, osobito oživilenje smučkega sporta. Sportna zveza je začela v pretekli sezoni z izdajo lastnega glasila ilustrovanega sportnega lista, ki je danes med najboljšimi revijami v državi. Bl. poročilo izkazuje precejšnji deficit, katerega bo treba v bodoči sezoni kriti. Za bodočo sezono ima Sportna zveza v načrtu poglobljeno delovanje za nadaljni razvoj sporta, da se čim preje dvigne sport med Slovenci na ono stopnjo, na kateri je pri sosednjih narodih. V ta namen rabi podporo ne samo od vse naše javnosti, temveč istotako podporo javnih oblastev. Pri volitvah je bil izvoljen predsednikom podpolkovnik Ravnikar, podpredsedniki: Joso Gorec, Vlad. Šuput, tajnik: Slavko Pretnar, Vlad. Vratarič, blagajnik: Stojan Stane, Stanko Kmet, gospodar Kavšek Ivo, Odborniki: ga Krof-tova, dr. Ciril Žizdek, dr. Hubert Souvan, major Anton Lokar, Preglednika računov: Josip Malenšek in ravatelj Krof-ta. Odseki: za nogometni podsavez: rav. Jug. načelnik lahko atletičnega odseka ing. Sianko Bloudek, tenis odseka dr. F. Pavlin, avtomobilnega odseka dr. Ciril Pavlin, dirkalnega odseka podpolkovnik Ravnikar, hokey odseka ga Žirovnikova, kol. in mot. odseka Joso Gorec, vodnega odseka dr. Fr. Zupanc in zml. sportnega odseka ing. Leo Mencinger.

Dopisi.

Iz Tržiča. Velika noč je v deželi in razspava svoje darove, lepe pirhe, bele, pisane in rudeče, kakoršne pač kdo hoče. Priroda se probuja; že poganjajo klice, hoteče uveljaviti svoje prirodne zakone, ki vsebujejo pravice in dolžnosti, razdeljene sovražnemu na vsakogar, ki je podvržen zakonom. Tudi za nas tržičski občinarje je na pohodu velika noč, dan vstajenja, probujenja, dan, na katerega se moramo pripraviti z vso resnobo, z vso močjo pošte-

nega dela, pripraviti se moramo na občinske volitve. Vsak občinar, ki je bil toliko srečen, ali pa nesrečen, kakor že vzamemo, da je imel čast voliti sedanji občinski odbor, ali pa da je imel čast živeti v občini pod njegovim vodstvom, naj bo tako dober ter si vzemi eno ali pa dve uri časa v samotni in njeni si čisto ločen od sveta začel izpraševati vest o vprašanju: Ali sem storil prav, da sem volil sedanji občinski odbor? Ali se nisem pregrešil nad samim seboj in nad občinskim premoženjem, da sem dal zaupanje sedanjim odbornikom in županu? In gospodje občinski odborniki z županom vred naj prirede osemndnevne duhovne vaje, kjer naj si prav tako izprašajo vest o vprašanju: Ali smo tekom dolge dobe od zadnjih občinskih volitev pa do danes resnično vršili svoje dolžnosti. Ali se je premoženje tekom te dobe povečalo ali zmanjšalo? Ali smo se med vojno obnašali kot pošteni sinovi poštenega slovenskega naroda? Ali smo pomagali revežem, vdovam in sirotam brez ozira na levo in desno? Ali smo podpisali vojno posojilni obvezni v prid ali v škodo? Ali nimamo v svoji sredi moč, ki bi se jih morali radi njih početja med vojsko sramovati? Ali smo bili v stanovskih zadevah vedno pravični in nepristranski? Ali so občinska drva v njih? Ali je občinski lov oddan za resnično najemno ceno? Ali vrše občinski uslužbeni Kokočniki zato, da si nekdo ogleda žge iz ci svoje dolžnosti? — Nadaljna vprašanja naj si stavi še vsak g. odbornik sam. Le še eno za g. župana: Ali mora župan vedeti, koliko ima njegov tajnik plače? Ali smem biti župan radi tega, da preskrbim svojemu sinu, ki je slučajno doktor pravice, erarično stanovanje, odnosno izpraznim radi njegovega celotnega hišnega posrednika na stavljene vprašanja s kratkimi da ali ne, potem pa stopite pred volilce in jim moško povejte, kako ste obračunali sami s seboj. Če bodo volilci enega mnenja z vami vas bodo zopet volili, o čemur pa stavimo krono za krajec, da ne. Pika.

Celje. Še enkrat bližni posestniki in najemniki. V torek dne 22. marca t. l. so se morali zagovarjati pri tukašnjem okrajnem sodišču g. Stornecy, Šanti, gospa Selak in drugi vsled previsekega povišanja najemnine. Nekateri hišni posestniki so povišali stanovanja za 300 odstotkov. Gospod višji dež. sod. svetnik je vodil razpravo jako stvarno in je dovolil povišanje od 60 do 83 odstotkov onim, ki so izjemne izdatke za popravila hiše lahko dokazali. — V splošnem se manever hišnih posestnikov ni posrečil. Prednost nekaterih hišnih posestnikov se pa še nadaljuje, vsled tega opozarjamo strankine pristaje JSDS, da se pravočasno obrnejo na Delavsko tajništvo, da se prepreči vsak polzku neopravičnega povišanja najemnine.

Svinčeni rudniki in plavži na slovenskem Koroškem. Prejeli smo ta dopis in ga objavljamo brez komentarja: Predno so

naše čete zasedle Mežiško dolino koncem maja 1919, so vsi izključno nemški uradniki nem. avstrijskega podjetja v Mežici in Črni pobeželi in odnesli s seboj jamske karte, knjige ter druge za obrat potrebne pripomočke, nečuvno po višjem nalogu n v ta namen, da se ustavi obrat, ki preživlja na štiristoč Slovencev. — Da se ta nakana prepreči je bil obrat stavljen pod drž. upravo, pod katero je v gorelem stanu in kljub nadaljnih za industrijo nastalih težko napredoval, ne le v produktivni, ki ul zaostajala za isto prejšnjih let ali v primeru z obrati navedenega podjetja v Avstriji, čeprav z manjšim številom zaposlenih, ampak tudi z izpolnjenjem obratnih naprav in preskrbo delavskih stanovanj. — Četudi v neposredni bližini avstrijske republike in zbog stalnih, znanih poizkusov s te strani prebivalstvo Mežiške doline vznemirili, ni prišlo ves čas državne uprave pri obratu do nikakih nemirov ali kakšnega nesporazumljenja med podjetjem in delavstvom, katerega število trajno narašča in kojega stremiljenje je bilo in še obstoja le v tem, da se ne vrnejo prejšnji uradniki. — V zadnjem času so se pa zopet razširile tendencijsne govornice, da je rudnik prodan neki angleški družbi pod pogojem, da se vrnejo vsi nemški uradniki na prejšnja službena mesta. Ker se pa to zaslednje kot protidržavna agitacija in se je s tem namen ljudi, ki so že delili razne funkcije preprečili, ni tem ljudem preostalo drugega sredstva kot uporabiti sistem podlosti, kateremu so se dobro priučili pred blebskim tom v bivši conl „A“.

To in ono.

* Izredno lunaštvo. Ko se je belgijski kralj Albert nahajal na obisku pri španskem kralju Alfonzu, je napravil nekaj, kar je presenetilo ves svet. Pomislite: vstal je nekega dne prav zarana, nataknil si plebejske hlače in civilni „rekele“ in odkorakal na ulice Madrida povsem sam, brez vsake telesne straže. Ko se je malo nazljal na eni bližnjih ulic, je prikorakal zopet v špansko kraljevsko palačo — zdrav in nepokvarjen. Pa naj kdo reče, da ni več lunaštva na svetu!

* Ruski sovjeti in cerkve. V Sokolnikih je prošla krajevna požarna bramba, da se ji prepusti cerkev za šrambo gasilnice orodja. Krajevni svet je odgovoril vodstvu požarne brambe, naj se obrne na celokupno delavstvo, katero edino ima pravico odločevati v takih vprašanjih; kajti odločitev v verskih vprašanjih se mora prepustiti delavstvu.

Metrske merjenje je bilo najprej uvedeno v Franciji zakoniko 1. 1799, nato ga je vveljala Belgija, dalje Holandska 1. 1819, Grška 1. 1866, Sardinja 1. 1848, Švica leta 1850. V Avstriji je bilo uvedeno z zakonom iz 1. 1871, in splošno uveljavljeno 1. 1876. V Nemčiji je bilo uvedeno splošno šele leta 1892.

Zopet nekaj za Vas!

Mučil Vas glavobol? Trganje po udih? Gihl in revmatizem? Prehlajenje? Nervoznost?

Poizkusite tudi Vi Fellerjev pravi Elsa Fluid. Čudili se bodele in hvallili Fellerjev Elsa Fluid kot dobrega prijatelja v hudih casih! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42—K. Ravna prašek in tablete zoper revma 15—K. Aspirin praški 15—K.

Ali kašljate?

Sluz odstranjuje in kašelj tolaži Zagorski prani sok 9—K. Hega-ploščice (prane pastilje zoper kašelj) 750 K. Bomboni iz slada in trpotca od 3—K naprej. Prani čaj proti kašlju 8—K. Plakski prašek 8—K. Gajakol sirup na zdravniški predpis 40—K. Lipov čaj 8—K.

Glavobol?

Ravno tako pripraven, kakor zanesljiv v uporabi je Fellerjev mentolni štrnik „Elsa“ 12—K. Prašek zoper glavobol 15—K. Kinin prašek, prašek zoper mrzlico 30—K.

Zobobol?

Zobne kaplice 5—K. Zeleno olje 30—K. Očesna voda 5—K.

Srbečica, garje.

Mazilo zoper garje 12—K. Naplholno mazilo 16—K. 20—K. Zvepleno mazilo 12—K. Vsa ostala mazila kakor Zinkovo mazilo, beloravinsko mazilo, aromatično mazilo, lavorovo mazilo v škatljah po 3—, 7— in 12—K. Mazilo za rane 15—K. Otročje mazilo in katrne cvet 12—K in 60—K. Mazilo zoper ozebljino 15—K. Diahlon obliž, repni obliž 2— in 4—K. Cvet in mazilo zoper golšo 15—K.

Zdravilo za živino.

Živinski prašek 15—K. Mazilo za konje 25—K. Arnika 6— in 30—K. Grenka sol 3—K. Kreolin 15—K. Terpentinov 6— in 30—K. Gosti terpenin 5— in 10—K. Mazilo zoper uši 3— in 12—K.

Pri vprašanju

naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Ali Vam želodec ni v redu? Težka prebava? Nimate teha?

Oj, kako bodele zadovoljni, če poizkusite Fellerjeve prave Elsa-kroglice! To so resnično dobri! 18—K. Sagrada Barber 12—K. Želodce okrepčujoča švedska tinktura 20—K. Balsam in življenjski esenc 6—K. Pravi Seehoterjev balsam 15—K.

Za prebavo!

Prebavni prašek 4—K. Soda bicarbonika 3—K. Olivarjajoča želodčna sol 5—K. Karlabadska sol 6—K. Regeneracijska „Hega“ (fiziološke soli po prof. Neusserju) 1 škatlja 12—K. Najfinjši rečinovalje 6— in 30—K. Tomarinden pastilje 250 K. Čaj za čiščenje krvi 8—K. Senesovo listje in Mutterbloter od 3—K naprej.

Silobokrvnost?

Tekoči železni ekstrakt 20—K. Železni arseminat 40—K. Na zdravniški predpis Arseminatollettes iz lekarn k sv. Duhu na Dunaju 25—K. Hegaferin 45—K. Apneni železni sirup 20—K. Blaudtektollettes 15—K. Pravo najfinjšo ribje olje „Elsa“ 85—K.

Sredstvo zoper gliste!

Elsa glistovni sladkorji 1 vrečka 750 K, sladkano ali čisto glistovno seme na tehtnico od 4—K naprej.

Proljeve, diareja?

Bastlerjeve kolera kapljice 15—K. Krčne kapljice 10—K. Cimetove kapljice, Melissov cvet, Kamilčne kapljice, Kimlove kapljice, Prominecve kapljice, Baldrian kapljice, Hoffmannove kapljice mala steklenica 6—K, velika 30—K. Bobrove kapljice (Bingergell-tropfen za žene 8—K.

Državna trošarina

se računa pri alkoholnih preparatih posebno, ampak samo po lastnem strošku.

Omotin poštne

se računa posebno, toda najceneje. Priporočila se več na enkrat naročiti, kajti stroški na več robe razdeljeni, manj znašajo.

Naročila se adresirajo na:

EVGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica donja, Elstrg 252, Hrvatska.

**Priporočam
se tvrdka**
Večletna
garancija.

Josip Petelinc,

Ljubljana,

**Sv. Petra
nasip št. 7,
Popravila
se sprejemajo.**

edina tovarniška zaloga
živalnih strojev v vseh opremljenih, material in izvršba pred-
vojna, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-
steme, igle, olje na drobno in debelo. Večletna garancija!
Ugodni plačilni pogoji.

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, šivalni stroji in vsakovrstni deli po nizki ceni pri Battel-u Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

Citajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uratnik
Pot k Socijalizmu.

Cena K 2.—
Naroča se v upravi „NAPREJ“.

KAJO DELIČ,
zlatar in draguljar
Ljubljana Hilsnerjeva ul. 4
priporočam svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico
za nova dela in popravila vsake
vrste, kakor tudi za pozlato-
vanje in posrebovanje.
V zalogi ima zlatnine in srebr-
nine, porčne prstane po vseh
uzorcih in merah, uhane i. t. d.
Kupuje tudi zlato in srebro ter
plačuje po najvišjih cenah, ali
pa izmenjava za novo blago.

BENCIN srednjetežek
à K 26.— kg
pri večji mno-
žini popust
se dobiva pri autoreferatu,
Ljubljana, Dunajska cesta 50.

Čebulček
in
Zlahtni semenski grah
priporočam
SEVER & K., Ljubljana.

Kdor si želi nabaviti pristnega
in znanega

haložana
naj se blagovoli poslužiti tvrdke:
Prva haloška trgovina z vinom
Ante Korenjak in drug
pri Sv. Barbari v Haložah.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukič,
Ljubljana, Restjeva cesta 9.
se priporočam za vsa v to
stroko spadajoča dela.

Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do
najfinejših dobite vedno v
tovarni za slamnike in klobuke

FRANJO CERAR,
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

V popravilo prevzema tudi
vsa tozadevna dela ter pre-
oblikuje po najnovejši modi.
V Ljubljani se sprejemajo
pri tvrdki Kovačević i Teršan
v Prešernovi ulici 5, kjer
so tudi vsi vsorci vedno na
razpolago.

KLEPARJI!

Vse kleparske stroje
in orodja ima vedno v
zalogi zasloviški tvrdke
ERDMANN KIRCHS, Aue
Karlo Okretič i drug, Zagreb,
Hatzova ul. 25. Strugalnice,
vrtalni stroji, brusil-
nice, tračne žage,
stroji za obličenje
(Abrichter) itd.

**JULIO
MEINL**

D. D.
**KAVA
ČAJ
KAKAO**

Centrala: ZAGREB.
Podružnice:
ZAGREB: Duga ulica 6.
LJUBLJANA: Aleksandrova
cesta 1.
MARIBOR: Gosposka ulica 7.
PECUH: Kraljevska ulica 19.

Kje kupim dober in fin
Gramofon,
plošče, igle, posamezne dele?
Kje se popravljajo gramofoni?

Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in
godbenih avtomatov
A. RASBERGER,
Ljubljana — Sodna ulica št. 5. (poleg dež. sodišča.)
Mehanična delavnica za popravilo vseh vrst gramo-
fonov in godbenih avtomatov. — Izvršuje vse dela
precizne mehanike.

Št. 5416
ref. XXII.

Razglas.

Vsled razpisa deželne vlade, poverjeništvu
za kmetijstvo, z dne 2. marca 1921, št. 290-vet.,
se imajo lastniki psov zglašiti do 12. aprila 1921
v mestnem popisovalnem uradu na magistratu
v svrhu natančnega popisa psov, to je pasme,
barve, spola, starosti, uporabe (pes čuvaj, lov-
ski, policijski pes, luksusni pes itd.), številke
znamke itd.

Vsako izpremembo o stanju psov zlasti
vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg ali zo-
petno povrnitev itd. je najkasneje v teku 3 dni
v svrhu zabeležbe v katastru in morebitnih
odredb naznaniti mestnemu magistratu (popiso-
valni urad).

Vsaka opustitev zgoraj navedenih prijav se
bo zelo strogo kaznovala po zadevnih političnih
kazenskih predpisih.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 17. marca 1921.

COSULICH-LINE TRST-AMERIKA
NEW-YORK - BUENOS-AYRES - RIO DI JANEIRO - SANTOS - MONTEVIDEO.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike
iz Slovenije edinole pri

Simon Kmetec, Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 26.

Čevlji

vseh vrst moški, ženski in otroški
se dobe po najnižjih dnevnih cenah
pri znani tvrdki
ALEKSANDER OBLAT,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28.
= Razpošiljajo se po povzetju po celem kraljestvu.

Na drobno! Na debelo!
Prva kranjska vrvarna

Ivan N. Adamič,
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 31.

— Telefon 441. — Lastni izdelki! Zahtevajte cenik!

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano bišo, po-
hištvu in lakiranje vozniških koles v peči, naj se obrne na tvrdko

TONE MALGAJ
Ljubljana stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 6

Kamnoseki
se iščejo za kamnolom v Podpeč.
Vpraša se pri
stavbni družbi, Ljubljana,
Levstikova ulica št. 19.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Naivečja zaloga izgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke.
Blago za obleke in plašče.
Obleke po meri se zgotevijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.

Svetovno znani
= pravi = „Standard“
laki za vse svrhe, terpentini, ameriški
:: šelak itd. v originalni kakovosti ::
se stalno dobiva pri:
„STANDARD“, tvornica lakov in barv, Altstetten - Zürich,
glavno skladišče za Jugoslavijo: **Zagreb,** Hatzova ulica 26.
Zahtevajte cenik!

Glavno nastopstvo za:
UNDERWOOD pisalni stroj
OPALOGRAPH razmnoževalni aparat

ima tvrdka
THE REX Co., Ljubljana
Selencurkova ul. 7/I. in Gradisce 10.
Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške stroje

Zopet
ogromno pošiljatev
manufakture narav-
nosti iz inozemstva
je prešla tvrdka
R. Stermecki v telju,
in sicer volne, čerjice, tkanine, etamine, batista za ženske obleke, sukna
kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za
perilo, kloba, cvilha, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga,
katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskim množinah po čudovito
nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srjač,
predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo
nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbir,
pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.
Ilustrovani cenik zastoji! Na debelo samo v 1. nadstropju
VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ST. 314,
Razpošiljalna Slovenija.

Stroji strugarski, klepar-
ski, kovaški in
orodje decimalne
in balančne tehtnice vseh vrst
po zmerni ceni samo pri
Središčnici češke industrije
Nedved i Valačič
: Telefon 14-05 : Zagreb Brzojavlj: SČI, Zgb.
Nikoličeva ulica 14.
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

Delniška glavica
K 50.000.000.
Rezerva
okroglo K 45.000.000.—

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

— Brzojavni naslov: Banka. — **v Ljubljani.** — Telefon št. 261 in 413. —
Podružnice: V Spilku, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru,
Borovnjah, Ptuj in Brežicah.

Prodaja srečk
razrešene loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, finančna
erarične dobave in dovoljuje
— vsakovrstne kredite. —